

Szegedről Los Angelesbe

Még 1984. decemberében a szak-mesteredzői és sportvezetői továbbképzés előadásainak egyikén dr. Nádori László a TF tudományos rektorhelyettese, a hazai sporttudományos kutatás és edzésmélet „professzora” meglepő magabiztossággal az alábbiakat mondta a szépszájú hallgatóságának: „Ma Magyarországon az egyetlen sportág a kajak-kenu, amely világszerte a szakági kutatás metodikájában, mérési eljárásaiban, Bátoran mondhatom, hogy tőlünk tanulhatnak riválisaink.” Lokálpatrióta lévén jól eső érzéssel hallgattam dr. Nádori szavait, hisz a szakberkeken kívül, aki valamelyest szereti a sportot, érdekli, figyelemmel kíséri eredményeit, az tudja, ha kajak-kenu, akkor Szeged és a dr. Kemecey Imre által korábban felkészített világhírű versenyzők jutnak az eszébe. Az elmúlt 15 év a kiemelkedő eredmények mellett „megmutatta” a dr. Kemecey Imre — dr. Madarász István kutatópárt is, akik világszintre emelték a sportról eddig tudott ismereteket. Lehet, hogy néhány olvasó előtt ismeretlen a duó második, talán legfontosabb tagja, aki a JATE Kalmár László Kibernetikai Laboratórium kandidátusa, tudományos főmunkatársa. Dr. Madarász István személyében az egyetlen szegedi vett részt hivatalos küldöttként a Los Angelesi Olimpia előtt, 1984. júliusában Eugene-ben megrendezett Olimpiai Tudományos Kongresszuson.

Borzasztóan szerény ember. Utóbbi állításom bizonyítja, hogy a Népsport hasábjain kívül erről a küldetésről a hazai lapokban egyetlen sort sem olvashattunk. Pedig ezen a nemzetközi színpadon egy 4 tagú delegáció egyetlen vidéki tagja mondhatta el véleményét kutatásai eredményéről. Számítógépek számomra bonyolult mérőműszerek társaságában találom dr. Madarász kandidátust. Hogy jó helyen járok, azt a sarokba állított kábelekkel „körüljáró” kajaklapát bizonyítja. Láthatóan örül jövőtelenségnek, tengeri feladatai között készségesen válaszol kérdéseimre.

— „Kivülállónak” talán érthetetlen, aki a programozás „professzora”, az hogyan kerül a sportkutatás ilyen magas szférába? Sportolt-on valaha?

— Nem. Kemecey Imre előtt nem volt kapcsolatom a sporttal. Ergonomiai pszichológiával foglalkozom, magatartáskutató vagyok. Számítógépek segítségével olyan új eljárásokat, teszteseteket dolgoztam ki, amelyekkel pl. a gépjárművezetők magatartásvizsgáit lehet végezni. 1971-ben megjelent Imre. Megismerkedtünk, összejártunk. Rőla tudni kell, hogy makacsul harcoló ember. Bevezetett a kajakozás rejtelmeibe. Minden problémájával a gyakorlatból indult ki, s én az elméleti ember a tudományos kutató szintjén próbáltam rá választ adni, hogy a feladat kutatási hipotézis lehessen.

— Ehhez egy „kísérleti nyúl” kellett, aki felkínálta tapasztalatait, kitárulkozott.

— Imre „kézen fogva” hozta legjobb versenyzőjét, Csapó Gézát, aki ekkor már sokszoros VB-győztes volt. Telerekording felvételeket készítettünk evezéséről. Mért tudtuk a kajak és víz kapcsolatában ható sebesség és erőfaktorokat, próbáltunk feleletet adni az iramtanulás módszereiről. Egyszóval egyedi mérési eljárásokat dolgoztunk ki.

— Az évek alatt felhalmozódott kutatási eredmények, tudományos dolgozatok formájában több színpadon is sikerrel szerepeltek.

— 1976-ban az Akadémiai pályázat I. díját kaptuk „Az iramtanulás élettani és pszichofiziológiai kérdései” című munkánkkal. 1977-ben Prágában, 1979-ben Várnában vettünk részt tudományos ülésen, ismertettük eddigi kutatásainkat.

— Hogyan reagáltak a magyar edzők elért eredményeikre?

— Eleinte még a MKKSZ illetékesei sem értették, mi az amit profitálhatnak belőle. Ma már egyre többen értik mit szeretnénk. Mérünk válogatottnak ugyanúgy, mint a SZEOL AK versenyzőinek. Megtanultuk azt, hogy a tudományos eredményt le kell fordítani az „edző nyelvére”. Mi viszont elvárjuk az illetékesektől, hogy tudják, értsek a kutatás módszereit, „problémafelvetésük” megfelelően igényeinknek.

— Eddigi munkájának „gyümölcse” az Olimpiai Tudományos Kongresszus, Eugene. Milyen visszhangja volt előadásának, milyen benyomásai voltak?

— Egy nagy teremben poszter formájában kiraktam dr. Kemecey Imrével közösen írt, „Az iramtanulás és a kajakozás pszichológiai kérdései” című dolgozatunkat. Vízi sportok körében ilyen jellegű előadás szinte nem is volt. Az érdeklődés megnyugtató, meggyőződtem róla, érdemes volt e témával foglalkozni. A kongresszusról azzal a jó benyomással jöttem haza, hogy a sportkutatással foglalkozók egy nagy közösséget alkotnak, őszintén hisznek az olimpiai eszmében.

— Ön szerint merre tart ma a sporttudomány, milyen helyet foglal el a sportolók felkészítésében?

— A nemzetközi sporttudomány a maga természetes folyamatát öntörvényűen követi, teljességében multidiszciplinárisnak kell lennie. Ne csak az adott versenyszám biológiai, biomechanikai problémáival foglalkozzon, hanem a komplexitás felé haladjon. Nem helyes az, ha például a sportorvos úgy segít a versenyző biológiai felkészítésénél, hogy nem ismeri az edzésmodszereket, nem képes az egész sportoló személyiségét „átlátni”.

— Hosszútávon jó eredményeket nem lehet elérni tudományos módszertani csoport nélkül. A sportegyesület vezetőinek fel kell mérni, akarnak-e „bővített újratermelés” vagy napról-napra élni. Néhány sportkör, mint pl. a BHSE, a BP Spartacus már bizonyította elképzeléseinek helyességét. Nagyon sok egyesületben társadalmi vezetők irányítanak, és az előbb elmondottakat még nem látják be. Remélem a „homályok” lassan eloszlanak és kutatásaink eredményeként talán egy szegedi kajak fog leggyorsabban siklani, az 1988. évi szöuli olimpia döntőjén.

— Mindannyiunk öröme, úgy legyen!

ÖRDÖGH ISTVÁN

Kerékpárút-hálózat Szegeden(?)

Sokáig nem értettem, hogyan lehet örömmel fogadni, üdvözölni egy számsorokkal, táblázatokkal, ábrákkal megírt tanulmányt, engem ugyanis inkább lehűtöttek a hideg tények. Aztán a közelmúltban a kezembe vettem egy szegedi munkacsoport által elkészített rendkívül alapos dolgozatot, amely a szegedi kerékpárút-hálózat tervezett, ajánlott útvonalait mutatja be, s ezen kívül javaslatot tesz az útburkolat típusaira, a kerékpártárolók fajtáira is. A tanulmány születésének körülményeiről és céljáról Prágai Jánossal, a FÉLTERV vezető-tervezőjével és Dankó Jánossal a városi tanács közlekedési csoportvezetőjével beszéltem.

— Mikor kezdődtek az előkészületek a tanulmány megírásához?

— Ezelőtt két évvel országos szinten vetődött föl először, hogy kidolgozzák a kerékpár-hálózat feltételrend-

szert. Lenin körút által bezárt területen prioritást biztosítunk a gyalogos és kerékpáros közlekedésnek a tömegközlekedés mellett. Az úthálózat természetesen szerteágazik a városban, eléri a város pereméhez, elhalad az iskolák, egyetemek, bevásárlóközpontok és munkahelyek mellett is.

Fontos kérdés — veszi át a szót Dankó János —, hogy mennyivel növekedik majd a kerékpárosok száma. Ezt megítélni pontosan most nem lehet, de csak egy példát említek: ha a dorozsmai fürdőhöz vezető kerékpárút elkészül, akkor a hétvégén minden bizonnyal kerékpárosok ezrei fognak ilyen jellegű kiránduló programot szervezni. Emellett pedig az a fő célunk, hogy a motorizáció ne fejlődjön tovább. A Petőfi sugárúton és az Izabella híd utáni külső szakaszon már elkészült egy része a hálózatnak. Külső szemlé-

szerét. Az ezt megelőző fölméréstől függetlenül a szegedi közlekedési szakemberek is kacérkodtak a gondolatul, ezért többen magántanulmányokat készítettek külföldön. Mintaként Graz városát vettük, hiszen Szegedhez közel azonos méretű, lakosságú, és rengeteget áldozott a kerékpár közlekedésre — látszólag ellent mondva a magas szintű motorizációnak. Prágai János — mondja a csoportvezető — ezt követően saját útlevelével bejárta a nagyobb kerékpáros kultúrájú országokat, Hollandiát, Belgiumot, Ausztriát és az NSZK-t. Mindezekkel kapcsolatban azt célszerű hangsúlyozni, hogy a magyar nívósági értelmiség ötletek világában nincs lemaradva az európai színvonalról, de a szemlélet és a pénztelenség komoly gátat jelent.

A következő kérdés Prágai Jánoshoz, a tanulmány összeállításához szólott:

— Vannak-e ellenjavallatok a szegedi kerékpárút-hálózatnak?

— Tulajdonképpen két tábor alakult ki: az egyik a motorizáció híve, akik továbbá balesetveszélyeket látnak az „új” közlekedési formában, és sajnálják a területet, amit a kerékpárút kihasznál. A másik tábor úgy gondolja, hogy a városépítő munkában számolni kell a kerékpáros úthálózattal. A célunk az, hogy a Tisza és a

Barátság Maratoni

Idén 29. alkalommal rendezték meg Szegeden a Nemzetközi Barátság Maratoni futóversenyt, amelyet az országos bajnoki címért is kiírtak. A versenyen nyolc nemzet sportolói vettek részt a szemerklő esőben. A 490 nevezett sportolóból csak 339-en indultak a 42 195 méteres távra.

A versenyt Bauer Attila, a Komló Bányász 31 éves sportolója nyerte, aki ezzel élete első bajnoki aranyához jutott. Bauer — a kedvezőtlen időjárás ellenére — útvonalcsúcsot állított fel 2:15:03 óras idővel, megdöntve a hetvenes évek nagy futójának, az ózdi Tóth Gyulának 2:18:22,8 óras csúcsát.

A hölgyek mezőnyében a lengyel Grazina Mierzejewska érkezett először célba, míg a magyar bajnoki címet a harmadik helyen befutó Ozéné Sipka Agnes (Székesfehérvári Ikarus) szerezte meg.

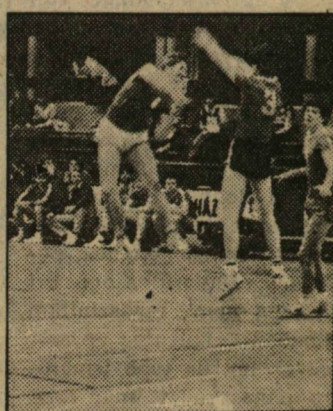
Ismét FINIS

Idén ismét megrendezték — szegedi és pécsi főiskolások részvételével — a Forradalmi Ifjúsági Napok előtt tisztelő nagy erőpróbát, a FINIS-t. Képünk tanúsága szerint a jó erőben lévő főiskolások állták a próbát.

Nemzetközi torna

A tanárképző főiskola KISZ-szervezete rendezésében nemzetközi férfi kézilabdatornára került sor az újszegedi Sportsarnokban március 15—16-án. A házigazda csapat mellett a JATE, a SZOTE, a SZÉF, illetve Potsdam, Nyitra, Krakko és Ruzse főiskoláinak sportolói küzdöttek a FIN-kupáért. A selejtezőket követően a helyosztókon a JGYTF nagy csatában 10:9-re verte Potsdam csapatát, a harmadik helyért vívott mérkőzésen pedig a JATE 20:9-re győzte le az orvosgyógyászokat. A torna legjobb kapusának járó díjat Szuhaj György vehette át, aki bravúrosan védett, különösen az NDK-beliek ellen.

Hebestreit, a torna gólkirálya most is eredményes (A felvételeket Somogyi Levente készítette.)